

ENDELIG TILDELINGSBREV 2009

FOR

SYSSELMANNEN PÅ SVALBARD

Innhold:

1. INNLEDNING	2
2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG MÅL	2
2.1. Miljømyndighetenes overordnede strategier og prioriteringer	2
2.2. Endring i ansvarsdeling og samarbeidsrelasjoner mellom MD og etatene samt andre aktører innen miljøforvaltningen.	5
3. KRAV TIL SYSSELMANNEN UNDER DET ENKELTE RESULTATOMRÅDE	5
4. STYRINGSKALENDER	8
4.1 Rapportering.	8

1. 1. INNLEDNING

Det vises til St. prp. nr. 1 (2008-2009). Tildelingsbrevet for 2009 tar for seg de oppgaver departementet spesielt ønsker å framheve, nye oppgaver samt konkrete oppdrag som Sysselmannen skal prioritere i 2009. Vi gjør oppmerksom på at alle etatene skal lage en kort, samlet oppsummering under det enkelte resultatområde ved rapportering pr. 31. august og 31. desember i 2009. Denne oppsummeringen kommer i tillegg til rapportering på resultatkrav i tildelingsbrevet.

2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG MÅL

2.1. Miljømyndighetenes overordnede strategier og prioriteringer

Miljøverndepartementets politikk er basert på en analyse av trusselbildet og utviklingsmulighetene innenfor de ulike miljøområdene, en spisset oppfølging av Soria Moria erklæringen og prioriteringene i 2009 som er gjengitt i innledningskapitlet i St.prp. nr. 1 (2008-2009).

At vi gjennomfører og utnytter budsjettet fullt ut i 2009 - og leverer med suksess på budsjettet, vil være den beste plattformen vi kan legge for fremtidige budsjettprosesser.

Miljøforvaltningen skal fremstå som en attraktiv arbeidsplass med utfordrende og interessante oppgaver og store muligheter for egenutvikling. Vi tar i bruk det potensial som finnes av kompetanse, erfaring og talent, rekrutterer gode ledere, riktige team og legger stor vekt på den enkelte medarbeiders personlige utvikling.

Miljøpolitiske føringer:

De viktigste langsiktige miljøutfordringene som både må ha et nasjonalt og et internasjonalt fokus er knyttet til klima, ivaretagelse av naturens mangfold og reduksjon i miljøgifter.

For å bidra til bærekraftig utvikling også globalt må MD arbeide for å sikre at andre internasjonale avtaler med stor betydning for miljøet, slik som handelsregelverket under WTO og andre handelsavtaler Norge inngår og utviklingen innenfor EU/EØS indre marked bidrar til bærekraftig utvikling og ikke reduserer muligheten for nasjonal virkemiddelbruk. MD skal bruke internasjonale miljøfora strategisk til policyutvikling og til identifisering av

mål og virkemidler innenfor våre prioriterte områder. Miljøbistand og bilateralt samarbeid med nye EU-land og utviklingsland skal brukes som plattform for politisk dialog om de globale miljøutfordringene. MD prioriterer de utviklingsland vi har egne samarbeidsavtaler med.

For å oppnå de nasjonale miljømålene er regjeringen avhengig av at miljøpolitikken blir en vesentlig del av andre departementers prioriteringer, og at ulike sektors miljøpåvirkning sees i sammenheng. MDs rolle som viktigste pådriver i dette arbeidet skal prioriteres høyt, og legges til grunn på de fleste resultatområdene og spesielt klima/energi, naturmangfold, kulturminner og miljøgifter.

MD og etatene skal ivareta en pådriver- og informasjonsrolle som sikrer best mulig oppslutning og interesse for miljø. Trykket på mediesiden er stadig økende, og det skal arbeides mer med miljømobilisering og kommunikasjon rettet mot flere målgrupper. Departementet og etatene fortsetter å styrke sin rolle innenfor informasjon og kommunikasjon for å møte utviklingen. Bruken av visuelle virkemidler som bilder/illustrasjoner skal forbedres ytterligere i formidlingen av miljøpolitikken. Det skal settes mer fokus på fotoweber og etatenes innspill til databasen. Hva saken gjelder skal dokumenteres visuelt i saksprosesser, og bilder og kart skal følge saksgangen. Det skal arbeides med metoder og prosjekter for å synliggjøre hvilke verdier og nytte miljøressursene representerer. SFT, DN og NP må sette av ressurser til å delta i dette arbeidet. Det skal satses ytterligere på Klimaløftet, med fokus på klimainformasjon rettet mot folk flest. Informasjon ovenfor forbrukere om miljøfarlige produkter og kjemikalier skal styrkes. I 2009 startes det også opp et prøveprosjekt i utvalgte kommuner for å styrke natur- og miljøfagene i grunnskolen.

Forskning og overvåking skal følges aktivt opp, slik at vi får den kunnskapen som vi har mest bruk for og utnytter den på en effektiv og konstruktiv måte i utviklingen av miljøpolitikken. Det må skje en styrking av formidling også på dette feltet.

Det skal være god sammenheng mellom kart- og miljødata, nøkkeltall og temainformasjon i Miljøstatus.

I 2009 skal det særlig legges vekt på å:

- Følge opp klimameldingen, klimaforliket og vår rolle i klimasatsingen nasjonalt. I et globalt perspektiv er skogtiltak i utviklingsland for å redusere utslipp av klimagasser særlig viktig. I klimaarbeidet skal MD arbeide aktivt i alle internasjonale prosesser, og legge opp til å spille en ledende rolle i de internasjonale klimaforhandlingene i København i 2009 for å bidra til et godt resultat.
- Gjennomføre en sterk satsing på vern, forvaltning og oppsyn i verneområdene og artsforvaltning i 2009. Ivaretagelse av variasjonen av ulike naturtyper fra kulturavhengige til mer villmarkspregede arter og skog står høyt på dagsorden, bl.a. for å følge opp våre forpliktelser i det internasjonale arbeidet med å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010. 47 verneforslag i nasjonalparkplanen skal være gjennomført ved utgangen av 2009.
- Fortsatt ha sterk satsing på istandsetting, forvaltning, vern og bruk av kulturminner og kulturmiljøer og minimalisere tapet av kulturminner innen 2020. I kulturminneåret 2009 skal det skapes oppmerksomhet og engasjement med spesielt fokus på kulturminner i dagliglivet.
- Føre en aktiv politikk for å redusere utslipp av miljøgifter, både nasjonalt og internasjonalt. Et offentlig utvalg skal foreslå tiltak som kan iverksettes for at

myndighetene kan nå målet om å stanse alle utslipp av miljøgifter innen 2020. Det skal etableres en miljøprøvebank med ulike typer prøvemateriale for senere analyser av miljøgifter. Arbeidet med opprydding i forurenset jord og i sjøbunn har høy prioritet.

- Ivareta og ha spesielt fokus på oppgaver i nordlige og polare områder, fordi disse områdene er spesielt sårbare.
- MD skal være optimalt opptatt av og fremme bruken av miljødata som virkemiddel for å forstå miljøutfordringene. Miljødata skal være den basale grunnmur i formidling om miljø for hele miljøforvaltningen.
- Arbeide for at planleggingen etter plan- og bygningsloven (PBL) blir et bedre redskap for utviklingen av samfunnet, og sikre at bærekraftsperspektivet ligger til grunn for planleggingen.

Utviklingen i arealbruk skal følges nøye, spesielt i strandsonen og i fjellet. MD vil i 2009 blant annet ha en aktiv oppfølging av de regionale planene for villreinområdene og bidra til godt kunnskapsgrunnlag for planene. Erfaringene fra nettverkssamarbeidet i programmet "Livskraftige kommuner" og kompetanse i kommunene vil også stå sentralt. Det blir rettet spesielt fokus på kommunene når det gjelder klima og universell utforming. Programmet "Fremtidens byer" er et viktig samarbeidsprogram for å sikre en felles innsats mellom kommune og stat i arbeidet med å oppnå en mer bærekraftig byutvikling. Det er nær kobling mellom programmet, Klimaløftet og "Livskraftige kommuner".

- Viktig fokus i 2009 vil også være Kartverkets rolle som koordinator for stedfestet informasjon.

Administrative grep og videreutvikling av miljøforvaltningen:

- Oppgaver som ikke får plass innenfor tilgjengelig ressursramme skal konkretiseres og avklares gjennom styringsprosessen.
- Prinsippene i revidert etatsstyringshefte skal gjennomføres på alle nivå i MD og etatene. Hovedansvarlig fagavdeling i MD skal løpende følge opp etatenes forbedringspunkter iht. økonomiregelverket, samt arbeid og egne tiltak i effektiviserings/forenklingsarbeidet gjennom styringsdialogen. Det skal fortsatt legges stor vekt på egnet standardisering på det administrative området.
- Krav til etterprøvbare mål og konkrete indikatorer skal skjerpes i mål- og resultatstyringssystemet.

De overordnede risikoanalysene som er gjennomført i 2007 og 2008 skal følges opp. I tillegg skal det gjennomføres nye overordnede risikoanalyser i 2009, jf. Oversikten nedenfor. Etatene trekkes inn i dette arbeidet.

Resultatområde 1, underområde 2, Arbeidsmål: 1.2.2.1. Bidra til å redusere presset på truede arter og ansvarsarter gjennom handlingsplaner og samarbeid med andre involverte parter.

Resultatområde 2, Nasjonalt resultatmål 2, Freda og fredingsverdige kulturminne og kulturmiljø skal vere sikra og ha ordinært vedlikeholdsnivå i 2020.

Resultatområde 3, underområde 5, Arbeidsmål 2.1. Sjå til at det finst rammevilkår for å oppfylle dei nasjonale gjenvinningsmåla.

Resultatområde 5, underområde 1, Arbeidsmål 1.1. Medverke til utforminga av EUs politikk på prioriterte område for Noreg, som klima/energi, kjemikalier, EUs marine strategi og luftforureining.

Resultatområde 6, underområde 1, med særlig vekt på fremtidens byer tilknyttet arbeidsmål 1.3. Fremja auka fokus på miljø, livskvalitet og helse i byar, tettstader knytt til byomforming, sentrumsutvikling, grønstruktur og bymarker, busetjing og næringsliv. Koordinere programmet for Groruddalen og samarbeidsporsjektet Framtidas byar/klima- og miljøvennlege byar".

Resultatområde 6, underområde 3, med særlig vekt på etablering av planregister i Norge digitalt under arbeidsmålet 8.2. Bidra til at geodata blir gjort tilgjengelig og synleg innan nye områder.

2.2. Endring i ansvarsdeling og samarbeidsrelasjoner mellom MD og etatene samt andre aktører innen miljøforvaltningen.

Fra 1.10 2008 har den tidligere HAV-seksjonen er blitt flyttet til Naturvernavdelingen. Den nye seksjonen HAVA består av tidligere HAV-seksjonen i tillegg til at medarbeidere som arbeider med vannforvaltning og marin naturforvaltning. Hensikten med sammenslåingen er å få en mer helhetlig oversikt over arbeidsområdene som er relatert til vann og hav.

Avdeling for forurensningssaker (F-avdelingen) har samtidig med omorganiseringen byttet navn til Avdeling for klima og forurensning (KF-avdelingen)..

3. KRAV TIL SYSSELMANNEN UNDER DET ENKELTE RESULTATOMRÅDE

3.8 RESULTATOMRÅDE 5: INTERNASJONALT MILJØVERNSAMARBEID OG MILJØVERN I NORD- OG POLAROMRÅDENE

Underområde: Miljøvern i nord- og polarområdene

MD har det faglige ansvaret for Sysselmannens miljøvernavdeling, og setter mål for virksomhet på miljøvernområdet. De økonomiske ressursene tildeles i det alt vesentlige over Svalbardbudsjettet.

Følgende hovedprioriteringer i miljøvernpolitikken har relevans for miljøvernarbeidet på Svalbard i 2009

Regjeringen har som mål at Norge skal være et foregangsland i miljøpolitikken, både nasjonalt og internasjonalt. Vern om miljøet er et grunnleggende vilkår for en bærekraftig utvikling og krever innsats på bred front. Det legges opp til en kraftig offensiv på sentrale miljøområder.

De tre største miljøtruslene verden står overfor i dag er økende konsentrasjon av klimagasser i atmosfæren, rask reduksjon i naturmangfoldet på jorden, og stadig voksende bruk og utslipp av helse- og miljøfarlige kjemikalier. Kampen mot disse truslene må prege alt fra Regjeringens internasjonale arbeid til hver enkelt borgers daglige handlinger.

Styrket innsats for kulturminnevernet. 2009 er et offisielt kulturminneår, og Regjeringen vil ta et krafttak for å følge opp St.meld.nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner.

Arbeidet med å lage et giftfritt miljø fortsetter og blir styrket.

Den nasjonale strategien mot fremmede skadelige arter blir fulgt opp.

Det skal settes i gang et prosjekt for systematisk kartlegging av artene i norsk natur.

Nord- og polarområdene er særskilt sårbare og er en viktig indikator for verdens miljøtilstand. Norge har derfor en særlig oppgave som global miljøforvalter på Svalbard og i polarområdene, og ved å være en pådriver i det internasjonale miljør Samarbeidet og arbeide for forpliktende internasjonale miljøavtaler.

MDs budsjett for 2009 utgjør en kraftig offensiv på sentrale miljøområde. Økningen er særlig stor til arbeidet med bevaringen av det biologiske mangfoldet, herunder bruk, forvaltning og skjøtsel av verneområdene.

Klimaforskningen og overvåking av klimaendringene skal styrkes. Den klima-, polar- og isbrefaglige kompetansen Norge har skal styrkes, spisses og utvikles videre innenfor rammene av et nasjonalt "Kompetansesenter for is og klima". Svalbards rolle som internasjonal plattform for klimaforskning skal videreutvikles.

Videre skal miljøovervåkingen på Svalbard styrkes når det gjelder luftmiljø, flora og fauna.

Miljøvernarbeidet på Svalbard skal i 2009 ha særlig fokus på følgende:

- Effektiv gjennomføring av miljøregelverket, samt revisjon av loven med tilhørende forskrifter inkl. endre forskriftene for verneområdene for å regulere cruisetrafikken,
- Sikre villmarkspregede områder og viktige leveområde for fauna og flora mot inngrep, forstyrrelse eller annen påvirkning fra lokal virksomhet, og begrense den menneskelige påvirkningen på økosystemer og arter som er utsatt for effekter av klimaendringer.
- Sikre uberørte referanseområder for klima – og miljøforskning.
- Svalbard står på Norges tentative liste til Unescos verdensarvkonvensjon. Det tas sikte på at nødvendige avklaringer mht oppstart av nominasjonsprosessen blir gjort i samband med arbeidet med ny stortingsmelding om Svalbard. MD varsler derfor om det kan bli aktuelt å komme tilbake med en egen bestilling om oppstart av nominasjonsprosess. Tildeling av ressurser til et slikt oppdrag vil skje ifm med selve bestillingen.
- Oppfølging av lokale virksomheter som er kilde til forurensning eller medfører fare for akutt forurensning. Legge til rette for valg av klimavennlige løsninger bl.a. gjennom de rammer som settes for kraftproduksjon og annen virksomhet på Svalbard.
- Videre oppfølging av forhold tilknyttet gamle synder og avfallshåndtering.
- Tilrettelegging for en effektiv miljøovervåking og målrettet forskningsvirksomhet på Svalbard, herunder overvåking av effektene den økende ferdselen har på utsatte og sårbare kulturminner og på naturmiljøet.

Særlige viktige oppgaver for Sysselmannen i 2009

6.1. Medverke til heilskapleg forvaltning av naturressursane og til å redusere miljøgift- og klimaverknadene gjennom samarbeidet i Arktisk Råd.

Sysselmannen skal:

- Bidra til gjennomføring av en ekspertkonferanse i 2009, evt. i 2010, om forvaltning av natur- og kulturverdier på Svalbard og Franz Josefs land.

9.1. Styrkje områdevernet på Svalbard og bevare omfanget av villmarksprege naturområde utanfor verneområda.

Sysselmannen skal:

- Bistå DN i arbeidet med å identifisere, avgrense og beskrive nye Ramsarområder på Svalbard.
- Starte opp arbeidet med å utarbeide forvaltningsplaner for de store verneområdene på Svalbard. Verneområdene på Øst-Svalbard skal prioriteres.

9.2. Avgrense den menneskelege påverknaden på bestandsutviklinga hos utvalde arter på Svalbard og sikre at påverknad av miljøet frå lokal verksemd og busetnad på Svalbard blir halde på eit lågt nivå.

Bestandsutvikling

Sysselmannen skal:

- Bistå NP i arbeidet med å utvikle metoder for prøvefiske etter røye.
- Bidra med registreringer i videreføringen av ismåkearbeidet.
- Bistå med å følge opp tiltak/anbefalinger fra workshop om rødliste arter avholdt i nov. 2008.
- Bistå NP i utarbeidelsen av en prioriteringsplan for arbeidet med oppdatering av kartlegging og overvåking av marine fugler (herunder ender og gjess) knyttet til bla. klimaeffekter og ferdselsproblematikk. Planen skal harmoniseres med SEAPOP.
- Bistå NP med å heve kunnskapsnivået om svalbardrein gjennom å ferdigstille en forundersøkelse av kjevematerialet innsamlet fra reinsdyrjakta i perioden 1983-2008. Forundersøkelsen vil danne et beslutningsgrunnlag for videre prosess.
- Bistå NP i utarbeidelse av et faglig beslutningsgrunnlag for vurdering av søknader om seismiske undersøkelser.

Forurensing

Sysselmannen skal:

- Bistå i gjennomføringen av landsdekkende tilsynsaksjoner etter avtale med SFT.
- Fortsette innsatsen knyttet til arbeidet med farlig avfall herunder sikre aktiv utfasing av PCB - holdig utstyr og - avfall i russiske bosettinger.
- Videreføre arbeidet med de mest alvorlige lokalitetene av forurenset grunn, gamle deponier og etterlatenskaper på Svalbard, inklusive de russiske bosettingene. Opprydding i gamle oljelagre og forurenset grunn oppprioriteres.
- I samarbeid med SFT foreta en vurdering av innføring av en panteordning for drikkeemballasje (flasker og bokser) og for bil – og snøscootervrak. Frist 01.05.09.

Plan

Sysselmannen skal:

- Ferdigstille sektorkart for kulturminner i Barentsburg.
- Bidra til at revidert arealplan for Sveagruva blir behandlet.
- Behandle arealplan for Longyearbyen og revidert arealplan for Ny-Ålesund.
- Behandle arealplan ved utvidet virksomhet i Pyramiden ved behov, herunder avklare planbestemmelser og krav til tillatelser.

Klima

Sysselmannen skal:

- Bistå i oppfølging av tiltaksplan for et klimavennlig Svalbard.

10.1. Avgrense menneskelege skadeverknader på og bevare kulturminne og kulturmiljøet. Sysselmannen skal:

- Ferdigstille planen for behandling av krigsminnene.
- Følge opp handlingsplanen for teknisk-industrielle kulturminner i Longyearbyen. (I samarbeid med Store Norske Spitsbergen Kullkompani).
- Videreføre arbeidet med revisjon av Kulturminneplan. Planen skal ferdigstilles innen utgangen av 2010 når gjeldende planperiode utløper.
- Utarbeide fredningsforslag for Kinnvika.
- Vurdere veneverdien av statens hytter (45 ikke fredet statlige hytter). Foreta registrering av faste, fredete kulturminner i Longyearbyen.
- Kartlegge og dokumentere kulturminner i strandsonen som står i fare for å forsvinne pga klimaendringer.

11.1. Styre ferdsla på Svalbard

Sysselmannen skal:

- Starte opp arbeidet med en kartlegging av behovene for bedre tilrettelegging for ikke-motorisert friluftsliv og turisme på Svalbard.

Andre mål:

SMS skal:

- I samarbeid med Norsk Polarinstitutt utarbeidet et forslag til nytt grensesnitt NP-sysselmannen mht praktis/faglige oppgaver på Svalbard. Frist 01.03.09
- Legge til rette for en effektiv drift av sekretariatet for Svalbard Miljøvernfond. Utgiftene dekkes av fondet.

4. STYRINGSKALENDER

4.1 Rapportering.

Skriftlig rapportering i henhold til tildelingsbrevene skal skje tre ganger i året.

All rapportering knyttet til tildelingsbrevets kapittel 2 og 3 og i henhold til oppdragslisten, skal skje ved direkte innskriving av status i *kursiv* under de respektive punktene i tildelingsbrevet/oppdragslisten. Departementet presiserer at alle rapporter skal foreligge minst 14 dager før de etatsvise halvårsmøtene. Vi minner om at all rapportering også skal sendes i elektronisk format til departementet postmottak @md.dep.no

Avviksrapporteringen pr 30.04.2009 skal omfatte korte statuskommentarer og kun i henhold til avvik på føringene i tildelingsbrevet. **Frist for oversendelse til MD: 19. mai 2009.**

Foreløpig årsrapportering pr 31.08.2009 skal være en rapportering i forhold til fastsatte mål og krav i tildelingsbrevet. Foreløpig årsrapport sendes MD med tanke på behandling på halvårsmøtet i oktober. **Frist for oversendelse til MD: 19. september 2009.**

Endelig årsrapport pr. 31.12.2009 er en fullføring og komplettering av den foreløpige årsrapporten. Endelig årsrapport skal også sendes Miljøverndepartementet. **Frist for oversendelse til MD: 6. februar 2010.**

Retningslinjer for rapporteringen:

Det skal rapporteres på framdriften i kap. 3 samt eventuelle *oppdrag* under hvert resultatområde i tildelingsbrevet. Det forventes at utviklingen i forhold til foregående år belyses/vurderes der dette er relevant. Dersom krav/oppdrag ikke kan gjennomføres/må utsettes, skal dette kommenteres og begrunnes/vurderes.

SMS skal, dersom det er relevant, også gi kommentarer/vurderinger under de resultat-områdene hvor det ikke er gitt signaler i tildelingsbrevet.

4.2. MØTEPLAN 2009**Møteplan for 2009- styringsmøter mellom Miljøverndepartementet og Sysselmannen på Svalbard**

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden
23. – 25. Mars	Halvårsmøte	- endelig årsrapport 2009 og regnskap - endelig tildelingsbrev 2010, inkl. avviksrapportering - forventa inntekter og utgifter 2010 (?)
Medio oktober	Halvårsmøte	- rapportering pr. 31.08.09 - foreløpig tildelingsbrev for år 2010